C/2024/6827

29.11.2024

MOLADH ÓN gCOMHAIRLE

an 21 Deireadh Fómhair 2024

maidir le beartais eacnamaíocha, bhuiséadacha, fostaíochta agus struchtúracha na hOstaire

(C/2024/6827)

TÁ COMHAIRLE AN AONTAIS EORPAIGH,

Ag féachaint don Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, agus go háirithe Airteagal 121(2) agus Airteagal 148(4) de,

Ag féachaint do Rialachán (AE) 2024/1263 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 29 Aibreán 2024 maidir le beartais eacnamaíocha a chomhordú go héifeachtach agus faireachas buiséadach iltaobhach agus lena n-aisghairtear Rialachán (CE) Uimh. 1466/97 ([1]) ón gComhairle , agus go háirithe Airteagal 3(3) de,

Ag féachaint don mholadh ón gCoimisiún Eorpach,

Ag féachaint do na rúin ó Pharlaimint na hEorpa,

Ag féachaint do na conclúidí ón gComhairle Eorpach,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Fostaíochta,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste Eacnamaíoch agus Airgeadais,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Chosaint Shóisialta,

Ag féachaint don tuairim ón gCoiste um Beartas Eacnamaíoch,

De bharr an mhéid seo a leanas:

(1) Tháinig Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([2]), lenar bunaíodh an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta ('an tSaoráid'), i bhfeidhm an 19 Feabhra 2021. Cuireann an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta tacaíocht airgeadais ar fáil do na Ballstáit chun athchóirithe agus infheistíocht a chur chun feidhme, ionas gurb é atá i gceist léi spreagadh airgeadais atá maoinithe ag an Aontas. I gcomhréir le tosaíochtaí an tSeimeastair Eorpaigh um chomhordú an bheartais eacnamaíoch, cuidíonn sí ó thaobh an téarnamh eacnamaíoch agus sóisialta a bhaint amach, agus ó thaobh athchóirithe agus infheistíochtaí inbhuanaithe a chur chun feidhme, go háirithe chun an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach a chur chun cinn agus chun cur le hathléimneacht gheilleagair na mBallstát. Cuidíonn sí freisin ó thaobh an t-airgeadas poiblí a neartú agus borradh a chur faoin bhfás agus faoin gcruthú post sa mheántéarma agus san fhadtéarma, ó thaobh an comhtháthú críochach a fheabhsú laistigh den Aontas agus ó thaobh tacú le cur chun feidhme leanúnach Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta.

(2) Is é is aidhm do Rialachán (AE) 2023/435 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([3]) ('Rialachán REPowerEU'), a glacadh an 27 Feabhra 2023, deireadh a chur de réir a chéile le spleáchas an Aontais ar allmhairí breosla iontaise ón Rúis. Ba chuidiú é sin ó thaobh an tslándáil fuinnimh a bhaint amach agus soláthar fuinnimh an Aontais a éagsúlú, agus san am céanna, thiocfadh méadú dá bharr ar ghlacadh foinsí in-athnuaite fuinnimh, ar acmhainneachtaí stórála agus ar an éifeachtúlacht fuinnimh. Chuir an Ostair caibidil nua REPowerEU lena plean náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta chun go maoineofar athchóirithe agus infheistíochtaí ríthábhachtacha a chuideoidh le cuspóirí REPowerEU a bhaint amach.

([1]) IO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) Rialachán (AE) 2021/241 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 12 Feabhra 2021 lena mbunaítear an tSaoráid Téarnaimh agus Athléimneachta (IO L 57, 18.2.2021, lch. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([3]) Rialachán (AE) 2023/435 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 27 Feabhra 2023 lena leasaítear Rialachán (AE) 2021/241 a mhéid a bhaineann le caibidlí REPowerEU i bpleananna téarnaimh agus athléimneachta agus lena leasaítear Rialacháin (AE) Uimh. 1303/2013, (AE) 2021/1060 agus (AE) 2021/1755 agus Treoir 2003/87/CE (IO L 63, 28.2.2023, lch. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

(3) An 16 Márta 2023 d'eisigh an Coimisiún teachtaireacht dar teideal 'Iomaíochas fadtéarmach an Aontais: níos faide ar aghaidh ná 2030', ar mhaithe le bonn eolais a chur faoi chinntí beartais agus leis na creatdálaí a chruthú chun an fás a mhéadú. Déanann an teachtaireacht an t-iomaíochas a bhunú i dtaca le naoi spreagthach a threisíonn a chéile. I measc na spreagthaí sin, is iad an rochtain ar chaipiteal príobháideach, an taighde agus an nuálaíocht, an t-oideachas agus na scileanna, agus margadh aonair feidhmiúil na príomhthosaíochtaí beartais maidir le hathchóirithe agus infheistíochtaí chun aghaidh a thabhairt ar na dúshláin táirgiúlachta atá ann faoi láthair, agus chun iomaíochas fadtéarmach an Aontais agus a Bhallstát a fhorbairt. An 14 Feabhra 2024, d'eisigh an Coimisiún Teachtaireacht dar teideal 'an Tuarascáil Bhliantúil maidir leis an Margadh Aonair agus an Iomaíochas 2024'. Déantar cur síos sa teachtaireacht sin ar láidreachtaí agus dúshláin iomaíocha den mhargadh aonair Eorpach, agus rianú á dhéanamh ar fhorbairtí bliantúla de réir na naoi spreagthach maidir le hiomaíochas a sainaithníodh.

(4) An 21 Samhain 2023 ghlac an Coimisiún an Suirbhé Bliantúil don Fhás Inbhuanaithe 2024, rud a chuir tús le Seimeastar Eorpach 2024. An 22 Márta 2024, d'fhormhuinigh an Chomhairle Eorpach tosaíochtaí Shuirbhé Bliantúil don Fhás Inbhuanaithe 2024, tosaíochtaí atá dírithe ar na ceithre ghné den inbhuanaitheacht iomaíoch. An 21 Samhain 2023, ar bhonn Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([4]), ghlac an Coimisiún freisin Tuarascáil 2024 maidir leis an Sásra Foláirimh, tuarascáil nár shainaithin sé inti go bhfuil an Ostair ar cheann de na Ballstáit a bhféadfadh míchothromaíochtaí a bheith ag baint di, nó a d'fhéadfadh a bheith i mbaol míchothromaíochtaí, agus a mbeadh grinn-athbhreithniú ag teastáil ina leith. An dáta céanna, ghlac an Coimisiún tuairim freisin maidir le dréachtphlean buiséadach na hOstaire 2024. Ghlac an Coimisiún moladh freisin le haghaidh moladh ón gComhairle maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro, agus togra le haghaidh Thuarascáil Chomhpháirteach ar Fhostaíocht 2024 lena ndéantar anailís ar chur chun feidhme na dTreoirlínte Fostaíochta agus ar phrionsabail Cholún Eorpach na gCeart Sóisialta. Ghlac an Chomhairle an Moladh maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro ([5]) ('Moladh 2024 maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro') an 12 Aibreán 2024 agus an Tuarascáil Chomhpháirteach ar Fhostaíocht an 11 Márta 2024.

(5) An 30 Aibreán 2024, tháinig creat rialachais eacnamaíoch nua an Aontais i bhfeidhm. Áirítear sa chreat Rialachán nua (AE) 2024/1263 maidir le beartais eacnamaíocha agus faireachas buiséadach iltaobhach a chomhordú go héifeachtach, Rialachán (CE) Uimh. 1467/97 ([6]) ón gComhairle maidir le dlús a chur le cur chun feidhme an nós imeachta um easnamh iomarcach agus soiléiriú a dhéanamh air, agus Treoir 2011/85/AE ([7]) ón gComhairle (arna leasú) maidir le ceanglais le haghaidh chreataí buiséadacha na mBallstát (arna leasú). Is iad cuspóirí an chreata rialachais eacnamaíche nua airgeadas poiblí fónta inbhuanaithe, fás inbhuanaithe cuimsitheach agus athléimneacht a chur chun cinn trí athchóirithe agus infheistíochtaí, agus easnaimh iomarcacha rialtais a chosc. Cuireann an creat rialachais eacnamaíoch nua úinéireacht náisiúnta chun cinn agus díríonn sé níos mó ar an meántéarma, agus ina theannta sin, tá forfheidhmiú níos éifeachtaí agus níos comhleanúnaí i gceist leis. Ní mór do gach Ballstát plean struchtúrach fioscach meántéarmach náisiúnta a chur faoi bhráid na Comhairle agus an Choimisiúin. I bplean struchtúrach fioscach meántéarmach náisiúnta atá ag Ballstát, tá a ghealltanais fhioscacha, athchóiriúcháin agus infheistíochta, lena gcumhdaítear tréimhse phleanála 4 nó 5 bliana, de réir fhad rialta an téarma reachtaigh náisiúnta. Ní mór an chonair ghlanchaiteachais ([8]) sna pleananna struchtúracha fioscacha meántéarmacha náisiúnta ceanglais Rialachán (AE) 2024/1263 a chomhlíonadh, lena n-áirítear na ceanglais maidir le hollfhiachas rialtais a chur ar chonair anuas inchreidte, nó é a choinneáil ar an gconair sin, faoi dheireadh na tréimhse coigeartaithe, nó é a choinneáil ar leibhéil stuama faoi bhun 60 % den olltáirgeacht intíre (OTI), agus an t-easnamh rialtais ghinearálta a thabhairt faoi bhun an luacha tagartha 3 % de OTI sa mheántéarma, nó é a choinneáil faoi bhun luach tagartha an Chonartha. I gcás ina ngeallann Ballstát sraith ábhartha athchóirithe agus infheistíochtaí a dhéanamh i gcomhréir leis na critéir a leagtar amach i Rialachán (AE) 2024/1263, is féidir síneadh suas le 3 bliana a chur leis an tréimhse choigeartaithe. Chun tacú le hullmhú na bpleananna struchtúracha fioscacha meántéarmacha náisiúnta sin, d'fhoilsigh an Coimisiún treoir an 21 Meitheamh 2024 maidir leis an bhfaisnéis atá le soláthar ag na Ballstáit ina bpleananna struchtúracha fioscacha meántéarmacha náisiúnta agus ina dtuarascálacha bliantúla ar dhul chun cinn. I gcomhréir le hAirteagail 5 agus 36 de Rialachán (AE) 2024/1263, tharchuir an Coimisiún conairí tagartha agus faisnéis theicniúil chuig na Ballstáit, i gcás inarbh infheidhme. Ní mór do na Ballstáit a bpleananna struchtúracha fioscacha meántéarmacha náisiúnta a chur isteach faoin 20 Meán Fómhair 2024, mura gcomhaontóidh an Ballstát

([4]) Rialachán (AE) Uimh. 1176/2011 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 16 Samhain 2011 maidir le míchothromaíochtaí maicreacnamaíocha a chosc agus a cheartú (OI L 306, 23.11.2011, lch. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj).

([5]) Moladh (AE) ón gComhairle an 12 Aibreán 2024 maidir le beartas eacnamaíoch an limistéir euro (IO C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Rialachán (CE) Uimh. 1467/97 an 7 Iúil 1997 ón gComhairle maidir le dlús a chur le cur chun feidhme an nós imeachta um easnamh iomarcach agus soiléiriú a dhéanamh air (IO L 209, 2.8.1997, lch. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Treoir (AE) 2024/1265 ón gComhairle an 8 Samhain 2011 lena leasaítear Treoir 2011/85/AE maidir le ceanglais le haghaidh chreataí buiséadacha na mBallstát (IO L 306, 23.11.2011, lch. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Glanchaiteachas mar a shainmhínítear in Airteagal 2, pointe (2) de Rialachán (AE) 2024/1263: ciallaíonn 'glanchaiteachas' caiteachas rialtais atá glan (i) ar úschaiteachas, (ii) ar bhearta lánroghnacha ioncaim, (iii) ar chaiteachas ar chláir an Aontais arna meaitseáil go hiomlán le hioncam ó chistí an Aontais, (iv) ar chaiteachas náisiúnta ar chómhaoiniú clár a chistíonn an tAontas, (v) ar ghnéithe timthriallacha den chaiteachas ar shochar dífhostaíochta, agus (vi) ar bhearta aonuaire agus bearta sealadacha eile.

agus an Coimisiún síneadh ama réasúnta a chur leis an sprioc-am. I gcomhréir lena gcreataí dlíthiúla náisiúnta, féadfaidh na Ballstáit a ndréachtphleananna meántéarmacha a phlé lena bparlaimintí náisiúnta, féadfaidh siad a iarraidh ar na hinstitiúidí fioscacha neamhspleácha tuairim a eisiúint, agus féadfaidh siad comhairliúchán a dhéanamh leis na comhpháirtithe sóisialta agus le geallsealbhóirí náisiúnta eile.

(6) In 2024, tá an Seimeastar Eorpach um chomhordú an bheartais eacnamaíoch fós ag forbairt i gcomhréir le cur chun feidhme na Saoráide. Tá cur chun feidhme iomlán na bpleananna téarnaimh agus athléimneachta fós riachtanach chun go mbainfear amach na tosaíochtaí beartais atá ann faoin Seimeastar Eorpach, ós rud é go gcuidíonn na pleananna ó thaobh aghaidh a thabhairt go héifeachtach ar na dúshláin uile a sainaithníodh sna moltaí tírshonracha ábhartha a eisíodh le blianta beaga anuas, nó ar sciar suntasach de na dúshláin sin. Tá moltaí tírshonracha 2019, 2020, 2022 agus 2023 fós chomh hábhartha céanna maidir leis na pleananna téarnaimh agus athléimneachta arna n athbhreithniú, arna dtabhairt cothrom le dáta nó arna leasú i gcomhréir le hAirteagail 14, 18 agus 21 de Rialachán (AE) 2021/241.

(7) An 30 Aibreán 2021, chuir an Ostair a plean náisiúnta téarnaimh agus athléimneachta faoi bhráid an Choimisiúin, i gcomhréir le hAirteagal 18(1) de Rialachán (AE) 2021/241. De bhun Airteagal 19 de Rialachán (AE) 2021/241, rinne an Coimisiún measúnú ar ábharthacht, éifeachtacht, éifeachtúlacht agus comhleanúnachas an phlean téarnaimh agus athléimneachta, i gcomhréir leis na treoirlínte measúnaithe a leagtar amach in Iarscríbhinn V a ghabhann leis an Rialachán sin. An 13 Iúil 2021, ghlac an Chomhairle a Cinneadh Cur Chun Feidhme maidir le formheas an mheasúnaithe ar phlean téarnaimh agus athléimneachta na hOstaire ([9]), a leasaíodh an 9 Samhain 2023 i gcomhréir le hAirteagal 21(1) de Rialachán (AE) 2021/241 ós rud é nach féidir an plean téarnaimh agus athléimneachta a bhaint amach ina iomláine a thuilleadh de bharr imthosca oibiachtúla, agus chun caibidil REPowerEU ([10]) a chur san áireamh. Tá scaoileadh na dtráthchodanna ag brath ar chinneadh a bheith glactha ag an gCoimisiún, i gcomhréir le hAirteagal 24(5) de Rialachán (AE) 2021/241, ina sonraítear go bhfuil na garspriocanna agus na spriocanna ábhartha a leagtar amach sa Chinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle comhlíonta go sásúil ag an Ostair. Ní féidir comhlíonadh sásúil a bheith i gceist ach sa chás nach ndeachthas siar ar ghnóthú na ngarspriocanna agus na spriocanna a gnóthaíodh roimhe sin.

(8) An 19 Meitheamh 2024, d'fhoilsigh an Coimisiún tuarascáil tíre 2024 don Ostair. Rinneadh measúnú sa tuarascáil sin ar dhul chun cinn na hOstaire ó thaobh aghaidh a thabhairt ar na moltaí tírshonracha ábhartha a ghlac an Chomhairle idir 2019 agus 2023, agus measadh cur chun feidhme phlean téarnaimh agus athléimneachta na hOstaire. Ar bhonn na hanailíse sin, sainaithníodh sa tuarascáil tíre bearnaí atá ann i ndáil leis na dúshláin sin nár tugadh aghaidh orthu sa phlean téarnaimh agus athléimneachta, nó nár tugadh aghaidh orthu ann ach go páirteach, mar aon le dúshláin nua agus dúshláin atá ag teacht chun cinn. Rinneadh measúnú inti freisin ar dhul chun cinn na hOstaire ó thaobh Colún Eorpach na gCeart Sóisialta a chur chun feidhme agus ó thaobh príomhspriocanna an Aontais maidir le fostaíocht, scileanna agus laghdú na bochtaineachta a bhaint amach, mar aon leis an dul chun cinn i dtreo Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe a bhaint amach.

(9) Bunaithe ar shonraí arna mbailíochtú ag Eurostat, tháinig laghdú ar easnamh rialtais ghinearálta na hOstaire ó 3,3 % de OTI in 2022 go 2,7 % in 2023, agus thit fiachas ginearálta an rialtais ó 78,4 % de OTI ag deireadh 2022 go 77,8 % ag deireadh 2023.

(10) An 12 Iúil 2022, mhol an Chomhairle ([11]) go ngníomhódh an Ostair chun a áirithiú go mbeadh fás an chaiteachais phríomha reatha a mhaoinítear go náisiúnta i gcomhréir le seasamh foriomlán neodrach beartais airgeadais ([12]) in 2023, agus tacaíocht leanúnach shealadach spriocdhírithe á cur san áireamh do na teaghlaigh agus na gnólachtaí is leochailí i dtaobh méaduithe ar phraghsanna fuinnimh agus do dhaoine atá ag teitheadh ón Úcráin. Moladh don Ostair a bheidh réidh an caiteachas reatha a choigeartú bunaithe ar an staid atá ag athrú. Mhol sí chomh maith go leathnódh an Ostair freisin infheistíocht phoiblí le haghaidh an aistrithe ghlais agus an aistrithe dhigitigh, agus le haghaidh na slándála fuinnimh, agus tionscnamh REPowerEU á chur san áireamh, lena n-áirítear trína dhéanamh trí leas a bhaint as an tSaoráid agus as cistí eile de chuid an Aontais. In 2023, de réir mheastacháin an Choimisiúin, bhí an staid fhioscach ([13]) crapthach, faoi 0,9 % de OTI, i gcomhthéacs an bhoilscithe aird. Leis an bhfás ar chaiteachas reatha príomhúil a mhaoinítear go náisiúnta (glan ar bhearta lánroghnacha ioncaim) in 2023, soláthraíodh rannchuidiú crapthach 0,5 % de OTI leis an staid fhioscach. Áirítear leis sin méadú 0,2 % de OTI ar chostas na mbeart tacaíochta éigeandála spriocdhírithe do na teaghlaigh agus na gnólachtaí is leochailí ó thaobh méaduithe ar

([9]) ST 10159/21; ST 10159 21 ADD 1.

([10]) Cinneadh Cur Chun Feidhme ón gComhairle an 9 Samhain 2023 lena leasaítear Cinneadh Cur chun Feidhme an 13 Iúil 2021 maidir le formheas an mheasúnaithe ar phlean téarnaimh agus athléimneachta na hOstaire (ST 14472/23; ST 14472/23 ADD 1).

([11]) Moladh ón gComhairle an 12 Iúil 2022 maidir le Clár Náisiúnta 2022 um Athchóiriú de chuid na hOstaire agus ina dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár Cobhsaíochta 2022 de chuid na hOstaire (IO C 334, 1.9.2022, lch. 162).

([12]) Ar bhonn Réamhaisnéis Earraigh 2024 ón gCoimisiún, meastar gurb é 8,7 % i dtéarmaí ainmniúla a bhí san fhás aschuir féideartha meántéarmach san Ostair in 2023, bunaithe ar an meánráta fáis féideartha iarbhír 10 mbliana agus ar dhíbhoilsceoir OTI 2023.

([13]) Sainmhínítear an staid fhioscach mar thomhas ar an athrú bliantúil ar riocht buiséadach foluiteach an rialtais ghinearálta. Is é is aidhm dó an spreagadh eacnamaíoch a eascraíonn as beartas fioscach a mheasúnú, iad siúd a mhaoinítear go náisiúnta agus na cinn a mhaoinítear le buiséad an Aontais. Déantar an staid fhioscach a thomhas mar an difríocht idir (i) an fás féideartha meántéarmach agus (ii) an t-athrú ar chaiteachas príomhúil glan ar bhearta ioncaim lánroghnacha (agus gan bearta sealadacha éigeandála a bhaineann le géarchéim COVID-19 a áireamh) agus lena n-áirítear caiteachas arna mhaoiniú le tacaíocht neamh-inaisíoctha (deontais) faoin tSaoráid agus le cistí eile an Aontais.

phraghsanna fuinnimh. Bhí fás an chaiteachais reatha phríomhúil arna mhaoiniú go náisiúnta in 2023 i gcomhréir leis an Moladh ón gComhairle an 12 Iúil 2022. Is éard a bhí i gceist le deontais faoin tSaoráid agus cistí eile de chuid an Aontais 0,2 % de OTI in 2023. Is éard a bhí i gceist leis an infheistíocht arna maoiniú go náisiúnta 3,5 % de OTI in 2023, is é sin laghdú 0,1 pointe céatadáin i gcomparáid le 2022. Mhaoinigh an Ostair infheistíocht bhreise tríd an tSaoráid agus trí chistí eile de chuid an Aontais. Mhaoinigh sí infheistíocht phoiblí le haghaidh an aistrithe ghlais agus an aistrithe dhigitigh, agus le haghaidh na slándála fuinnimh, mar shampla, trí rochtain níos fearr ar leathanbhanda a chruthú i gceantair tuaithe agus iargúlta agus trí thacú le teaghlaigh córas téite breoslaí iontaise a ionadú le teicneolaíocht téimh in-athnuaite. Cistítear an infheistíocht phoiblí sin go páirteach leis an tSaoráid agus le cistí eile de chuid an Aontais.

(11) Sa chás maicreacnamaíoch atá mar bhonn taca le réamh-mheastacháin eacnamaíocha bhuiséadacha na hOstaire, réamh-mheastar go bhfásfaidh an fíor-OTI 0,2 % in 2024 agus 1,8 % in 2025, agus tá sé beartaithe gurb éard a bheidh sa bhoilsciú arna thomhas leis an innéacs praghsanna do thomhaltóirí 3,8 % in 2024 agus 2,7 % in 2025. Meastar go dtiocfaidh méadú ar an easnamh rialtais ghinearálta go 2,9 % de OTI in 2024 agus go mbeidh sé cothrom le 2,8 % de OTI in 2025, agus tá an cóimheas fiachais rialtais ghinearálta–OTI le laghdú go 77,5 % faoi dheireadh 2024 agus go 77,4 % faoi dheireadh 2025. Tar éis 2025, réamh-mheastar go dtiocfaidh laghdú de réir a chéile ar an easnamh rialtais ghinearálta go 2,8 % de OTI in 2026, agus go dtiocfaidh laghdú air go 2,7 % in 2027. Dá bhrí sin, tá sé beartaithe go bhfanfaidh an comhardú rialtais ghinearálta faoi bhun 3 % de luach tagartha an Chonartha OTI thar thréimhse an chláir. Dá bhrí sin, tar éis 2025, réamh-mheastar go bhfanfaidh an cóimheas fiachais rialtais ghinearálta–OTI cobhsaí ag 77,4 % de OTI in 2026 agus in 2027. Tuartar i réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún go méadóidh an fíor-OTI faoi 0,3 % in 2024 agus 1,6 % in 2025, agus go seasfaidh boilsciú arna thomhas leis an innéacs comhchuibhithe praghsanna do thomhaltóirí (ICPT) ag 3,6 % in 2024 agus 2,8 % in 2025.

(12) Tuartar i réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún easnamh rialtais 3,1 % de OTI in 2024, agus tá an cóimheas idir fiachas an rialtais ghinearálta agus OTI le laghdú go 77,7 % faoi dheireadh 2024. Den chuid is mó léiríonn an t-ardú ar an easnamh in 2024 éifeachtaí moillithe an bhoilscithe ar thaobh an chaiteachais (tuarastal, pinsin, sochair shóisialta innéacsaithe), agus caiteachas breise faoin gcreat fioscach náisiúnta i réimsí an chúraim leanaí, na tithíochta agus na haeráide, mar aon leis an bpacáiste tithíochta agus tógála arna ghlacadh le déanaí. Ina theannta sin, cuireadh síneadh le roinnt bearta tacaíochta éigeandála fuinnimh, amhail an mhoill ar phraghsanna leictreachais, go dtí deireadh na bliana 2024. De réir mheastacháin an Choimisiúin, réamh-mheastar go mbeidh an staid fhioscach forleathnaitheach ag 0,4 % de OTI in 2024.

(13) Meastar go maoineofar caiteachas ar fiú 0,1 % de OTI é le tacaíocht neamh-inaisíoctha ('deontais') faoin tSaoráid in 2024, i gcomparáid le 0,2 % de OTI in 2023, de réir réamhaisnéis an earraigh 2024 ón gCoimisiún. Le caiteachas a mhaoinítear le deontais faoin tSaoráid, beifear in ann infheistíocht ardcháilíochta agus athchóirithe a dhéanamh lena gcuirfear leis an táirgiúlacht gan tionchar díreach a bheith aige ar chomhardú rialtais ghinearálta nó fiacha na hOstaire.

(14) An 14 Iúil 2023 mhol an Chomhairle ([14]) don Ostair seasamh fioscach fónta a choinneáil ar bun, go háirithe trí theorainn nach mó ná 4,6 % a chur leis an méadú ainmniúil ar ghlanchaiteachas príomhúil a mhaoinítear go náisiúnta ([15]) in 2024. Agus a mbuiséid le haghaidh 2023 á gcur i bhfeidhm acu agus a ndréachtphleananna buiséadacha do 2024 á n-ullmhú acu, iarradh ar na Ballstáit a chur san áireamh go molfadh an Coimisiún don Chomhairle tús a chur le nósanna imeachta um easnamh iomarcach easnamh-bhunaithe, agus iad de bhun na sonraí olltoraidh do 2023. De réir réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún, réamh-mheastar go dtiocfaidh méadú 5,9 % ar ghlanchaiteachas príomhúil na hOstaire a mhaoinítear go náisiúnta in 2024, méid atá os cionn an uasráta fáis a mholtar. 0,6 % de OTI in 2024 is é an caiteachas iomarcach sin thar an ráta fáis uasta a mholtar i nglanchaiteachas príomhúil a mhaoinítear go náisiúnta. Tá riosca ann nach mbeidh sé sin i gcomhréir leis an méid a mhol an Chomhairle.

(15) Thairis sin, mhol an Chomhairle don Ostair gníomhú chun na bearta tacaíochta fuinnimh éigeandála atá i bhfeidhm a fhoirceannadh agus úsáid á baint as an gcoigilteas gaolmhar chun an t-easnamh rialtais a laghdú a luaithe is féidir in 2023 agus 2024. Mhol an Chomhairle thairis sin, dá mbeadh gá le bearta tacaíochta nua nó leantacha chun dul i ngleic le méaduithe a thiocfadh an athuair ar phraghsanna fuinnimh, gur cheart don Ostair a áirithiú go mbeidh na bearta tacaíochta sin dírithe ar theaghlaigh leochaileacha agus ar ghnólachtaí leochaileacha a chosaint, go mbeidís inacmhainne go fioscach, agus go gcaomhnófaí leo dreasachtaí coigilte fuinnimh. De réir réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún, meastar gurbh é 1,4 % de OTI a bhí i nglanchostas buiséadach ([16]) na mbeart tacaíochta éigeandála fuinnimh in 2023, agus réamh-mheastar gurb é 0,4 % a bheidh i gceist in 2024, agus 0,1 % in 2025. Go háirithe, glactar leis go bhfanfaidh an mhoill ar phraghsanna leictreachais do theaghlaigh agus an laghdú ar an tobhach fuinnimh i bhfeidhm in 2024, cé go mbeidh tionchar beag acu ([17]). Dá n-úsáidfí an coigilteas gaolmhar chun

([14]) Moladh ón gComhairle an 14 Iúil 2023 maidir le Clár Náisiúnta 2023 um Athchóiriú de chuid na hOstaire agus ina dtugtar tuairim ón gComhairle maidir le Clár Cobhsaíochta 2023 de chuid na hOstaire (IO C 312, 1.9.2023, lch. 186).

([15]) Sainmhínítear glanchaiteachas príomha mar chaiteachas a mhaoinítear go náisiúnta agus atá glan ar (i) bhearta lánroghnacha ioncaim, (ii) caiteachas úis, (iii) caiteachas timthriallach dífhostaíochta, agus (iv) bearta aonuaire agus bearta sealadacha eile.

([16]) Léiríonn an figiúr leibhéal chostas buiséadach bliantúil na mbeart sin, lena n-áirítear ioncam agus caiteachas agus, i gcás inarb infheidhme, glan ar an ioncam ó chánacha ar bhrabúis amhantair soláthróirí fuinnimh.

([17]) Na bearta a bheidh i bhfeidhm go dtí deireadh 2024, de réir na hOstaire, glactar leis, i bprionsabal, i réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún go mbeidh tionchar buiséadach acu freisin in 2025.

an t-easnamh rialtais a laghdú, mar a mhol an Chomhairle, thuigfí as na réamh-mheastacháin sin go mbeidh coigeartú fioscach 1,0 % de OTI ann in 2024, ach soláthraítear rannchuidiú forleathnaitheach ó ghlanchaiteachas príomhúil ([18]) a mhaoinítear go náisiúnta leis an staid fhioscach 0,4 % de OTI sa bhliain sin. Ní mheastar go ndéanfar na bearta tacaíochta éigeandála fuinnimh a fhoirceannadh a luaithe is féidir in 2023 agus in 2024. Tá riosca ann nach mbeidh sé sin i gcomhréir leis an méid a mhol an Chomhairle. Thairis sin, ní mheastar go n-úsáidfear an coigilteas gaolmhar go hiomlán chun an t-easnamh rialtais a laghdú. Tá riosca ann nach mbeidh sé sin i gcomhréir leis an moladh ón gComhairle. Meastar gurb é 0,1 % de OTI in 2024 i gcomparáid le (0,4 % in 2023) costas buiséadach na mbeart tacaíochta fuinnimh éigeandála atá dírithe ar theaghlaigh leochaileacha agus gnólachtaí leochaileacha a chosaint, agus as an méid sin caomhnaíonn níos lú ná 0,1 % de OTI an comhartha praghais chun an t-éileamh ar fhuinneamh a laghdú agus an éifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú (i gcomparáid le 0,4 % in 2023).

(16) Ina theannta sin, mhol an Chomhairle freisin don Ostair infheistíocht phoiblí a mhaoinítear go náisiúnta a chaomhnú agus a áirithiú go n-ionsúfar deontais faoin tSaoráid agus ó chistí eile de chuid an Aontais go héifeachtach, go háirithe chun an t-aistriú glas agus an t-aistriú digiteach a chothú. De réir réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún, maidir le hinfheistíocht phoiblí a mhaoinítear go náisiúnta, réamh-mheastar go dtiocfaidh laghdú uirthi ó 3,5 % de OTI in 2023 go 3,3 % de OTI in 2024. Infheistíocht an-ard in 2023 is cúis leis an méid sin, agus is é an dlí um infheistíocht bhardasach is cúis leis sin go pointe áirithe. Agus na tosca bhreise sin á cur san áireamh, meastar go bhfuil infheistíocht phoiblí in 2024 i gcomhréir leis an moladh ón gComhairle. Dá réir sin, maidir le caiteachas poiblí a mhaoinítear le hioncam ó chistí an Aontais, lena n-áirítear deontais faoin tSaoráid, meastar go bhfanfaidh sé cobhsaí ag 0,2 % de OTI in 2024.

(17) De bhun bearta beartais a bhfuiltear ar an eolas fúthu ag scoithdháta na réamhaisnéise agus ar an mbonn go dtuigtear nach mbeidh aon athrú beartais ann, tuartar i réamhaisnéis earraigh 2024 ón gCoimisiún easnamh rialtais 2,9 % de OTI in 2025. Den chuid is mó léiríonn an laghdú ar an easnamh in 2025 méadú níos measartha ar thuarastail, pinsin agus sochair shóisialta eile ós rud é go bhfuil an boilsciú ag laghdú, agus céimniú amach na mbeart chun tionchar praghsanna arda fuinnimh a mhaolú. Meastar go dtiocfaidh méadú go 77,8 % ar an gcóimheas fiachais rialtais ghinearálta–OTI faoi dheireadh 2025. An méadú ar an gcóimheas fiachais-OTI in 2025, léiríonn sé, den chuid is mó, caiteachas ráta úis níos airde in 2024 agus rátaí fáis OTI ainmniúil níos ísle.

(18) Tá creat fioscach na hOstaire ag brath ar chóras casta aistrithe idir-rialtasacha idir údaráis fheidearálacha agus réigiúnacha, lena gcuirtear dreasachtaí teoranta ar fáil do chaiteachas poiblí éifeachtúil. Mar gheall ar an easpa neamhspleáchais chánach, bíonn cistiú caiteachais ar fud na n-údarás feidearálach ag brath go mór ar an gcóras sin. In 2023, ní raibh ach céatadán beag de na hioncaim phoiblí uile ina n-ioncam as a bhfoinsí féin ag na Stáit fheidearálacha. An tráth céanna, braitheann maoiniú seirbhísí riachtanacha, mar shampla, cúram sláinte, cúram leanaí agus infheistíocht in iompar poiblí go páirteach ar chaiteachas na Stát feidearálach agus na mbardas. Cuireann an t-athrú déimeagrafach agus an t-aistriú glas leis an mbrú costais atá ar na Stáit fheidearálacha agus ar na bardais, cé nach bhfuil an t-ioncam as a bhfoinsí féin nasctha le dinimic an chaiteachais. Tá neamhéifeachtúlachtaí agus easpa trédhearcachta ann sa chreat fioscach atá ann faoi láthair, toisc go bhfágann sé nach bhfuil an nasc idir an t-ualach cánach agus caiteachas an rialtais soiléir. Tá sé ríthábhachtach ioncam as foinsí dílse a ailíniú ar bhealach níos fearr le caiteachas rialtais fo-lárnach agus trédhearcacht agus comhordú a neartú chun cáilíocht fhoriomlán an chaiteachais phoiblí a fheabhsú. D'fhéadfaí feabhas a chur ar an bhfeidearálacht fhioscach agus ar an gcóras cánach foriomlán trí athchóiriú a dhéanamh ar an gcóras cánach maoine.

(19) Tá an meascán cánach fós ag brath go mór ar ioncam saothair (cánacha párolla agus ranníocaíochtaí slándála sóisialta) agus ar thomhaltas. In 2022, bhí an tríú cóimheas cánach-OTI is airde san Aontas ag an Ostair, agus ding chánach an-ard i gceist. Ó bhí 2023 ann, déantar réimeanna cánach ioncaim phearsanta a innéacsú leis an mboilsciú, rud a chuireann stop leis an ding chánach a bheith ag éirí níos mó trí bhogadh réime cánach. An tráth chéanna, soláthraíodh bearta faoisimh i réimse na gcánacha agus na slándála sóisialaí leis an athchóiriú ar cháin éiceashóisialta a rinneadh in 2022, agus tugadh isteach praghsáil CO_2 in earnáil an iompair agus an téimh, lena bhfeabhsaítear an meascán cánach. Tá roinnt dúshláin struchtúrtha sheanbhunaithe fós ann sa mheascán cánach nár tugadh aghaidh orthu go fóill, áfach. Ach úsáid níos fearr a bhaint as cánacha atá fabhrach don fhás, d'fhéadfaí an tsaoirse buiséadach is gá a chruthú agus cothroime an chórais cánach a fheabhsú.

(20) Tá an caiteachas sláinte ar na leibhéil is airde san Aontas, cé go bhfuil go leor seirbhísí cúraim sláinte á gcur ar fáil fós ag ospidéil, rud atá costasach agus neamhéifeachtúil chun cúram a chur ar fáil. Meastar go dtiocfaidh méadú ar an gcaiteachas poiblí ó 7,8 % de OTI in 2022 go 8,8 % de OTI in 2050. Ina theannta sin, réamh-mheastar go mbainfear úsáid níos mó as seirbhísí cúraim sláinte amach anseo ós rud é go bhfuil an daonra ag fás agus ag dul in aois, rud

([18]) Déantar an ranníocaíocht sin a thomhas mar an t-athrú ar chaiteachas príomha an rialtais ghinearálta, glan ar (i) tionchar buiséadach incriminteach na mbeart lánroghnach ioncaim, (ii) caiteachais aonuaire, (iii) caiteachas timthriallach dífhostaíochta agus (iv) caiteachas arna mhaoiniú le tacaíocht neamh-inaisíoctha (deontais) faoin tSaoráid agus ó chistí eile de chuid an Aontais, i gcoibhneas leis an meánráta fáis fhéideartha ar OTI ainmniúil sa mheántéarma (10 mbliana), arna shloinneadh mar chóimheas le OTI ainmniúil.

a dhéanfadh an imní maidir le hinbhuanaitheacht fhioscach a ghéarú a thuilleadh. Áiríodh leis an athchóiriú sláinte a tionscnaíodh in 2023 infheistíochtaí suntasacha sa chúram príomhúil, cúram othar, digitiú agus cosc a d'fhéadfadh cuidiú le costas a rialú go fadtéarmach, dá mbeadh athchóiriú struchtúrtha ag gabháil leo. Beidh sé ríthábhachtach a áirithiú go ndéanfar othair a threorú tríd an gcóras sláinte ar bhealach comhsheasmhach, lena n-áirítear trína áirithiú go mbeidh úsáid níos ísle á baint as seirbhísí cúraim sláinte ospidéil nó sainseirbhísí othar seachtrach atá ann cheana mar thoradh ar infhaighteacht mhéadaithe na seirbhísí cúraim sláinte phríomhúil. Cuideoidh plean téarnaimh agus athléimneachta na hOstaire le cúram sláinte príomhúil othar seachtrach a neartú, go háirithe trí thacú le hionaid cúraim sláinte phríomhúil nua agus na haonaid atá ann cheana i gceantair áitiúla. Bhí easpa athchóirithe struchtúrtha i bpacáiste athchóirithe 2023 lena bhféadfaí díriú ar inniúlachtaí dlíthiúla chun freagrachtaí maoiniúcháin agus caiteachais a ailíniú chun éifeachtúlacht a fheabhsú, áfach. Dá bhrí sin, tá sé ríthábhachtach comhordú agus rialachas a neartú.

(21) Chuir an t-athchóiriú ar an gcúram fadtéarmach a rinneadh in 2023 feabhas ar leordhóthanacht an tsoláthair seirbhísí i comhthéacs daonra atá ag dul in aois. San am céanna, tá gá le struchtúir cúraim fhoirmiúil níos láidre chun rannpháirtíocht na mban sa mhargadh saothair a ardú agus struchtúir teaghlaigh a athrú. Cé gur chuidigh an t-athchóiriú ar an gcúram fadtéarmach le deiseanna oiliúna, coinníollacha oibre agus pá fostaithe fadtéarmacha a fheabhsú, tá tuilleadh iarrachtaí de dhíth chun coinníollacha na gcúramóirí cónaitheacha féinfhostaithe a fheabhsú. Thairis sin, níor tugadh aghaidh ar an inbhuanaitheacht fhioscach san athchóiriú. Meastar go dtiocfaidh méadú beagnach faoi dhó ar an gcaiteachas ar chúram fadtéarmach ó 1,6 % de OTI in 2022 go 3,1 % de OTI in 2070. Is é is saintréith den chóras cúraim fhadtéarmaigh go bhfuil inniúlachtaí ilroinnte i ndáil le sochair airgid (an leibhéal feidearálacha) agus soláthar seirbhísí (Stáit fheidearálacha). Bheadh sé inmhianaithe comhchuibhiú maoinithe agus seirbhísí a fheabhsú, comhordú a dhéanamh idir an rannáin éagsúla, agus caighdeáin choiteanna feidhmíochta a chur i bhfeidhm ar fud na réigiún. D'fhéadfadh an Pflege-Entwicklungs-Kommission nuachruthaithe dlús a chur leis an bplé sin. Déantar tástáil sócmhainní ar an soláthar cúraim sa bhaile agus ar an soláthar cúraim phobalbhunaithe ach ní dhéantar amhlaidh ar an gcúram cónaithe, rud a chruthaíonn dreasacht airgid chun an cúram cónaithe, atá i bhfad níos costasaí, a úsáid.

(22) I gcomhréir le hAirteagal 19(3), pointe (b) de Rialachán (AE) 2021/241 agus le critéar 2.2 d'Iarscríbhinn V a ghabhann leis, áirítear i bplean téarnaimh agus athléimneachta na hOstaire tacar fairsing athchóirithe agus infheistíochtaí a threisíonn a chéile agus atá le cur chun feidhme faoi 2026. Meastar go gcuideoidh na hathchóirithe agus na hinfheistíochtaí sin ó thaobh aghaidh a thabhairt ar na dúshláin uile a sainaithníodh sna moltaí tírshonracha ábhartha, nó ar sciar suntasach de na dúshláin sin. Laistigh den tréimhse dhocht sin, tá sé ríthábhachtach dul ar aghaidh go pras le cur chun feidhme éifeachtach an phlean téarnaimh agus athléimneachta, lena n-áirítear caibidil REPowerEU, chun borradh a chur faoi iomaíochas fadtéarmach na hOstaire leis an aistriú glas agus leis an aistriú digiteach, agus cothroime shóisialta a háirithiú san am céanna. Chun gealltanais an phlean a chomhlíonadh faoi mhí Lúnasa 2026, tá sé ríthábhachtach don Ostair leanúint d'athchóirithe agus infheistíochtaí a chur chun feidhme trí aghaidh a thabhairt ar dhúshláin ábhartha. Go háirithe, tá sé tábhachtach leanúint leis an dara agus leis an tríú iarratas ar íocaíocht a ullmhú. Tá rannpháirtíocht chórasach na n-údarás áitiúil agus réigiúnach, na gcomhpháirtithe sóisialta, na sochaí sibhialta agus na bpáirtithe leasmhara ábhartha eile ríthábhachtach i gcónaí i ndáil le húinéireacht leathan a áirithiú maidir le cur chun feidhme rathúil an phlean téarnaimh agus athléimneachta.

(23) Mar chuid den athbhreithniú meántéarma ar chistí an bheartais comhtháthaithe, i gcomhréir le hAirteagal 18 de Rialachán (AE) 2021/1060 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([19]), tá sé de cheangal ar an Ostair gach clár a fhaigheann tacaíocht ó Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa (CFRE), ó Chiste Sóisialta na hEorpa Plus (CSE+), ón gCiste Comhtháthaithe agus ón gCiste um Aistriú Cóir (CUAC) a athbhreithniú faoi mhí an Mhárta 2025, agus na dúshláin a sainaithníodh i moltaí tírshonracha 2024, le cois nithe eile, á gcur san áireamh aici, mar aon lena plean náisiúnta fuinnimh agus aeráide. Is é an t-athbhreithniú sin is bunús le leithdháileadh críochnaitheach an chistithe ón Aontas atá san áireamh i ngach clár. Tá dul chun cinn déanta ag an Ostair maidir le cláir an bheartais chomhtháthaithe agus Colún Eorpach na gCeart Sóisialta a chur chun feidhme, ach tá dúshláin ann fós. Tá éagothromaíochtaí réigiúnacha san Ostair ar na cinn is ísle san Aontas, ach tá baol ann go dtreiseofar na heagóthromaíochtaí atá ann cheana amach anseo, go páirteach mar gheall ar athruithe déimeagrafacha agus dídhaonrú i limistéir tuaithe iargúlta áirithe. Tá sé tábhachtach dlús a chur le cur chun feidhme chláir an bheartais comhtháthaithe, agus tá na tosaíochtaí a aontaíodh sna cláir sin fós ábhartha. Tá tábhachtach éifeachtúlacht an chórais taighde agus nuálaíochta a fheabhsú, i gcomhréir leis na straitéisí náisiúnta agus réigiúnacha um speisialtóireacht chliste, agus naisc gnó-eolaíochta a úsáid. Tá gá ann freisin leanúint le hinfheistíocht ghlas, go háirithe i ndáil le éifeachtúlacht fuinnimh a chur chun cinn agus an lorg carbóin a laghdú, lena n-áirítear le teicneolaíochtaí glasa atá ag teacht chun cinn. Tá tábhacht ar leith ag baint le cur chuige comhtháite i ndáil le forbairt chríochach chun tacú le forbairt áitiúil chuimsitheach inbhuanaithe. Tá sé fós riachtanach cáilíocht agus cuimsitheacht an oideachais, na hoiliúna agus na foghlama ar feadh an tsaoil a chothú, go háirithe do ghrúpaí faoi mhíbhuntáiste; agus ba cheart leanúint freisin d'infheistíochtaí lena dtacaítear leis an gcuimsiú gníomhach agus leis

([19]) Rialachán (AE) 2021/1060 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 24 Meitheamh 2021 lena leagtar síos forálacha coiteanna maidir le Ciste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa, Ciste Sóisialta na hEorpa Plus, an Ciste Comhtháthaithe, an Ciste um Aistriú Cóir agus an Ciste Eorpach Muirí, Iascaigh agus Dobharshaothraithe agus rialacha airgeadais maidir leis na cistí sin agus maidir leis an gCiste um Thearmann, Imirce agus Lánpháirtíocht, an Ciste Slándála Inmheánaí agus an Ionstraim le haghaidh Tacaíocht Airgeadais don Bhainistiú Teorainneacha agus don Bheartas Víosaí (IO L 231, 30.6.2021, lch. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

an infhostaitheacht. D'fhéadfadh an Ostair an tArdán um Theicneolaíochtaí Straitéiseacha don Eoraip a ghiaráil chomh maith, rud a bunaíodh le Rialachán (AE) 2024/795 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle, ([20]) chun tacú le forbairt nó monaraíocht teicneolaíochtaí criticiúla, lena n-áirítear teicneolaíochtaí glana agus teicneolaíochtaí atá tíosach ar acmhainní.

(24) Chomh maith leis na dúshláin eacnamaíocha agus shóisialta a dtugtar aghaidh orthu sa phlean téarnaimh agus athléimneachta agus le cistí eile ón Aontas, tá roinnt dúshlán breise le sárú ag an Ostair i ndáil leis an margadh saothair, dinimiceas gnó, agus rochtain ar chaipitil riosca, mar aon le spleáchas leanúnach ar allmhairí gáis ón Rúis agus astaíochtaí sách ard in earnáil an iompair.

(25) Tá ráta fostaíochta na mban, agus an choibhéis lánaimseartha á meas, faoi bhun mheán an Aontais, ach tá treocht aníos le tabhairt faoi deara. Tá an dara ráta fostaíochta páirtaimseartha is airde san Aontas i measc na mban san Ostair. Tá tionchar mór ag soláthar neamhdhóthanach saoráidí oideachais agus cúraim luath-óige ar ardchaighdeán, mar aon le difríocht láidre réigiúnacha, i ndáil leis an gcion ard ban atá ag gabháil d'fhostaíocht pháirtaimseartha. In 2023, ní raibh ach 24,1 % de leanaí faoi bhun 3 bliana d'aois páirteach i gcúram leanaí foirmiúil, agus dá bhrí sin tá an ráta rannpháirtíochta san oideachasagus cúram luath-óige faoi bhun mheán an Aontais, 34,9 %. Bíonn tionchar i bhfad níos mó ag ualach dúbailte na hoibre íoctha agus na hoibleagáide cúraim ar mhná ná fir. Cé go bhfuil bearta á ndéanamh chun cáilíocht an oideachais agus an chúraim luath-óige agus an fháil atá orthu a mhéadú, cuireann uaireanta oscailte na n-ionad cúraim leanaí faoi láthair teorainn leis an bhféidearthacht do thuismitheoirí a bhfuil oibleagáidí cúraim orthu, go háirithe mná, a bheith ag obair ar feadh uaireanta níos faide. Thairis sin, dá dtabharfaí isteach caighdeáin cáilíochta riachtanacha san oideachas agus cúram luath-óige, d'fhéadfaí soláthar seirbhísí cúraim d'ardchaighdeán a áirithiú ar fud na tíre.

(26) Tá laghdú ag teacht ar dhinimiceas gnó na hOstaire, agus tá líon na bhfiontar a chruthaítear agus a fhoirceanntar ar na cinn is ísle san Aontas. Tá líon na ngnólachtaí nuathionscanta agus na bhfiontar óg ag laghdú, rud a bhfuil tionchar diúltach aige ar an táirgiúlacht (5,4 % a bhí i scair na bhfiontar óg in 2013, ach thit an céatadán sin go 3,8 % in 2020, faoi bhun mheán an Aontais). Tá scair na bhfiontar ardfháis i bhfad faoi bhun mheán an Aontais freisin (in 2021, 8,21 % a bhí i líon na bhfiontar agus 7,29 % a bhí i líon na bhfostaithe, i gcomparáid le 9,18 % agus 12,40 % faoi seach san Aontas). Tá maoiniú cothromais íseal i gcomparáid le caighdeáin idirnáisiúnta. Tá an soláthar teoranta an chaipitil riosca ina bhac ar ghnólachtaí nuálaíocha agus scaipeadh na teicneolaíochta. Níl soláthar agus éileamh an chaipitil riosca ard san Ostair, rud a d'fhéadfadh a bheith ina bhac i ndáil le cruthú fiontar atá dian ar theicneolaíocht nó nuálaíoch. Tá tionchar ar leith á n-imirt ag teorainneacha ar an rochtain ar mhaoiniú caipitil fiontair ar fhiontair bheag agus mheánmhéide (FBManna) nuálaíocha agus gnólachtaí nuathionscanta. Tá maoiniú caipitil riosca tearcfhorbartha, agus ní raibh sa chothromas príobháideach ach 0,14 % de OTI in 2022, i bhfad faoi bhun mheán an Aontais, 0,64 %, agus ní raibh sa chaipitil fiontair ach 0,041 % de OTI (i gcomparáid le meán an Aontais: 0,09 %).

(27) Tá ganntanas agus neamhréir scileanna ar na dúshláin is mó san Ostair, agus meastar go rachaidh an staid in olcas de bharr an aosaithe dhéimeagrafaigh. Tá ráta folúntas na hOstaire ar na rátaí is airde san Aontas agus tá sé níos airde ná 4 % ó bhí deireadh 2021 ann. Cé go bhfuil ardú leanúnach tagtha ar ráta fostaíochta daoine scothaosta le deich mbliana anuas, agus cé gur shroich an ráta sin 57,7 % in 2023, tá sé fós go maith faoi bhun mheán an Aontais, 63,8 %. Bíonn deacrachtaí ag oibrithe scothaosta páirt a athghlacadh sa mhargadh saothair, toisc go bhfuil scileanna digiteacha teoranta acu agus mar gheall ar chleachtais idirdhealaitheacha de bharr a n-aoise. Tá daoine a bhfuil cáilíochtaí ísle acu, nach bhfuil ach an leibhéal scolaíochta riachtanach acu an-leochaileach, arb ionann iad agus an scair is airde de dhaoine dífhostaithe san Ostair. Ar an chaoi chéanna, bíonn gnóthachtáil níos ísle i margadh an tsaothair i measc daoine a mbaineann cúlra imirceach leo agus daoine ó chúlra socheacnamaíoch faoi mhíbhuntáiste, agus bíonn deacrachtaí ar leith acu sa mhargadh saothair mar gheall ar, *inter alia*, dhúshláin a bhaineann leis an aistriú ón scoil go dtí an obair. De réir suirbhé de chuid an Chláir Idirnáisiúnta ECFE um Measúnú Daltaí 2022, i measc scoláirí na hOstaire a bhí 15 bliana d'aois, ní raibh bunscileanna inniúlachta matamaitice, léitheoireachta agus eolaíochta ag thart ar dhuine amháin as ceathrar; Agus méadú go 45 % sa mhatamaitic a bhí ann i measc na scoláirí a raibh cúlra faoi mhíbhuntáiste nó imirceach ag baint leo. Thairis sin, tá sé nach mór dhá oiread níos dóchúla go bhfágfaidh daoine óga a rugadh lasmuigh den Aontas an scoil go luath, rud ag a mbíonn tionchar diúltach ar a gcomhtháthú i margadh an tsaothair. Tá na bearta i bplean téarnaimh agus athléimneachta na hOstaire chun soláthar scileanna agus torthaí oideachais scoláirí faoi mhíbhuntáiste a fheabhsú á gcur i bhfeidhm, ach tá gá le tuilleadh beart chun ganntanais saothair agus scileanna atá ann cheana féin a laghdú. D'fhéadfaí a áireamh orthu sin rochtain ar an margadh saothair a chur chun cinn d'oibrithe scothaosta ar bheagán oiliúna a mbaineann cúlra imirceach leo, bac a chur ar dhaoine óga a mbaineann cúlra imirceach leo an scoil a fhágáil go luath, agus bunscileanna scoláirí faoi mhíbhuntáiste agus scoláirí a mbaineann cúlra imirceach leo a fheabhsú.

([20]) Rialachán (AE) 2024/795 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 29 Feabhra 2024 lena mbunaítear an tArdán um Theicneolaíochtaí Straitéiseacha don Eoraip (STEP), agus lena leasaítear Treoir 2003/87/CE agus Rialacháin (AE) 2021/1058, (AE) 2021/1056, (AE) 2021/1057, (AE) Uimh. 1303/2013, (AE) Uimh. 223/2014, (AE) 2021/1060, (AE) 2021/523, (AE) 2021/695, (AE) 2021/697 agus (AE) 2021/241 (IO L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

(28) In ainneoin roinnt iarrachtaí éagsúlú a dhéanamh, tá an Ostair ag brath go mór ar ghás ón Rúis go fóill. Cé gur tháinig méadú ar an soláthar gáis ón Iorua, agus go pointe níos lú ón Aifric Thuaidh agus ó Lár na hÁise, in 2023, allmhairí ón Rúis a bhí sa soláthar gáis den chuid is mó, go hairithe le linn an gheimhridh (98 % de mhéid iomlán na n-allmhairí i Nollaig 2023). Thacaigh an Ostair le hinfheistíochtaí spriocdhírithe chun a bonneagar píblíne gáis a uasghrádú, d'fhonn acmhainn iompair ó thíortha máguaird amhail an Ghearmáin agus an Iodáil a fheabhsú. An tráth chéanna, tá bearta i bplean téarnaimh agus athléimneachta na hOstaire, mar shampla, an infheistíocht san éifeachtúlacht fuinnimh agus i gcórais téimh breosla iontaise a ionadú, ag cuidiú leis an éileamh ar ghás a laghdú agus dlús a chur leis an aistriú glas. Dá ndéanfaí díchúpláil ón gconradh soláthair fadtéarmach idir an chuideachta fuinnimh Ostarach atá faoi pháirtúinéireacht an Stáit, OMV, agus Gazprom na Rúise, d'fhéadfaí tuilleadh iarrachtaí a éascú go tapa chun foinsí fuinnimh gáis a éagsúlú. In ainneoin roinnt beart a glacadh le déanaí agus atá dírithe ar éagsúlú gáis, beidh gá leis an straitéis chun díchúpláil ó ghás na Rúise a neartú a thuilleadh toisc go bhfágann sí soláthar fuinnimh na hOstaire i mbaol.

(29) D'fhás toilleadh fuinnimh in-athnuaite suiteáilte na hOstaire faoi 6 % in 2022. Cé go bhfuil grianfhuinneamh, go háirithe fótavoltachas, ag leathnú go láidir, ní raibh an fuinneamh gaoithe ag leathnú ar an luas céanna leis an ngrianfhuinneamh. Is gá stóras leictreachais agus na heangacha tarchuir agus dáileacháin, go háirithe idir Iarthar agus Oirthear na hOstaire, a uasghrádú agus a leathnú go práinneach anois i bhfianaise sprioc na hOstaire go mbeidh leictreachas 100 % in-athnuaite in úsáid aici faoi 2030. Chuige sin, tá gá le tuilleadh infheistíochta agus dlús a chur le giniúint breise leictreachais a chomhtháthú sa chóras, mar a leagtar amach sa chéad phlean um bonneagar ginearálta comhtháite a foilsíodh in Aibreán 2024. Tá bearta eile curtha i láthair ag an Ostair chun dlús a chur leis an aistriú fuinnimh, ach tá an tActh leasuithe um an Margadh Leictreachais agus an tActh um Gháis In-athnuaite fós le glacadh ag an bparlaimint náisiúnta.

(30) (29) Tá torthaí bhearta na hOstaire le blianta beaga anuas chun astaíochtaí gás ceaptha teasa a laghdú le feiceáil anois. In 2022, tháinig laghdú 5 % ar astaíochtaí gás ceaptha teasa nach gcumhdaítear le córas trádála astaíochtaí an Aontais. Mar sin féin, fágann na beartais reatha bearna 21 phointe céatadáin idir feidhmíocht reatha na hOstaire agus a sprioc chomhaontaithe 48 % maidir le comhroinnt díchill faoi Rialachán (AE) 2018/842 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle ([21]) faoi 2030 i gcomparáid le leibhéil 2005. Caithfidh an Ostair dréacht-uasdátú ar a plean náisiúnta fuinnimh agus aeráide a chur faoi bhráid an Choimisiúin go fóill, a bhí dlite i Meitheamh 2023, ina leagtar amach conas a bhfuil sé i gceist aici an bhearna sin a laghdú. Tá praghas CO_2 le haghaidh earnálacha neamh-CTA tugtha isteach ag an Ostair, agus is céim sa treo ceart é an méid sin; ach tá na hastaíochtaí iompair *per capita* fós os cionn mheán an Aontais, *inter alia*, mar gheall ar ráta cánach sách íseal ar dhíosal, rud a chruthaíonn 'turasóireacht breosla', mar a thugtar air. Tá roinnt athchóirithe agus infheistíochtaí iompair i bplean téarnaimh agus athléimneachta na hOstaire, ach tá deis ann tuilleadh bearta laghdaithe astaíochtaí a thabhairt isteach, lena n-áirítear iompar poiblí a fheabhsú i gceantair tuaithe.

(31) I bhfianaise na n-idirnasc dlúth idir geilleagair Bhallstáit an limistéir euro agus a rannchuidithe choitinn le feidhmiú an aontais eacnamaíoch agus airgeadais, in 2024, mhol an Chomhairle go ngníomhódh Ballstáit an limistéir euro, lena n-áirítear trína bpleananna téarnaimh agus athléimneachta, chun Moladh 2024 maidir leis an limistéar euro a chur chun feidhme. I gcás na hOstaire, cuidíonn moltaí (1), (2), (3) agus (4) leis an gcéad mholadh, an dara moladh, an tríú moladh agus an ceathrú moladh a chur chun feidhme, a leagtar amach i Moladh 2024 maidir leis an limistéar euro.

AG MOLADH LEIS SEO go rachaidh an Ostair i mbun gníomhaíocht in 2024 agus 2025 chun an méid seo a leanas a dhéanamh:

1. An plean struchtúrach fioscach meántéarmach a thíolacadh go tráthúil. I gcomhréir le riachtanais an Chomhshocraithe Cobhsaíochta agus Fáis athchóirithe, srian a chur ar an bhfás ar an nglanchaiteachas ([22]) in 2025 go ráta atá comhsheasmhach le, *inter alia*, fiacha rialtais ghinearálta a chur ar chonair íslitheach shochreidte sa mheántéarma agus le luach tagartha 3 % an Chonartha maidir le OTI a urramú. Inbhuanaitheacht fhioscach an chórais cúram sláinte agus an chórais cúraim fhadtéarmaigh a fheabhsú. Gaolmhaireachtaí fioscach agus freagrachtaí fioscacha a shimpliú agus a réasúnú ar fud earnálacha rialtais agus freagrachtaí airgeadais agus caiteachais a ailíniú. An meascán cánach a fheabhsú a thuilleadh chun an ding chánach a laghdú agus chun tacú leis an bhfás ionchuimsitheach agus inbhuanaithe.

([21]) Rialachán (AE) 2018/842 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 30 Bealtaine 2018 maidir le laghduithe bliantúla ceangailteacha ar astaíochtaí gás ceaptha teasa ag na Ballstáit ó 2021 go 2030 lena rannchuidítear leis an ngníomhú ar son na haeráide agus chun gealltanais a tugadh faoi Chomhaontú Pháras a chomhlíonadh, agus lena leasaítear Rialachán (AE) Uimh. 525/2013 (IO L 156, 19.6.2018, lch. 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/842/oj).

([22]) De réir Airteagal 2(2) de Rialachán (AE) 2024/1263, ciallaíonn 'glanchaiteachas' caiteachas rialtais atá glan ar chaiteachas úis, ar bhearta lánroghnacha ioncaim, ar chaiteachas ar chláir an Aontais arna meaitseáil go hiomlán le hioncam ó chistí an Aontais, ar chaiteachas náisiúnta ar chómhaoiniú clár arna gcistiú ag an Aontas, ar ghnéithe timthriallacha den chaiteachas ar shochar dífhostaíochta, agus ar bhearta aonuaire agus bearta sealadacha eile.

2. Aghaidh a thabhairt ar dhúshláin ábhartha chun gur féidir an plean téarnaimh agus athléimneachta a chur chun feidhme ar bhealach leanúnach pras éifeachtach, lena n-áirítear caibidil REPowerEU, lena n-áiritheofar go dtabharfar na hathchóirithe agus na hinfheistíochtaí chun críche faoi mhí Lúnasa 2026. Dlús a chur le cur chun feidhme clár beartais comhtháthaithe. I gcomhthéacs athbhreithniú meántéarma na gclár sin, leanúint de bheith ag díriú ar na tosaíochtaí a comhaontaíodh, agus na deiseanna a chuireann an tArdán um Theicneolaíochtaí Straitéiseacha don Eoraip ar fáil chun feabhas a chur ar an iomaíochas á gcur san áireamh san am céanna.

3. Borradh a chur faoi rannpháirtíocht na mban agus oibrithe scothaosta i margadh an tsaothair, lena n-áirítear trí cháilíocht na seirbhísí cúraim leanaí agus an fháil atá orthu a fheabhsú. Feabhas a chur ar thorthaí mhargadh an tsaothair do ghrúpaí faoi mhíbhuntáiste, mar shampla, cuardaitheoirí poist ar bheagán oiliúna agus daoine a mbaineann cúlra imirceach leo, agus leibhéal na mbunscileanna a ardú, ag tosú ó aois luath, go háirithe ar leibhéal na scoile. Dinimiceas gnó agus cruthú agus fás cuideachtaí óga a chur chun cinn, lena n-áirítear trí rochtain níos fearr ar chaipitil riosca.

4. Slándáil fuinnimh a fheabhsú trí dlús a chur le héagsúlú an tsoláthair gáis i dtreo foinsí eile seachas an Rúis. Astaíochtaí a laghdú a thuilleadh, go háirithe in earnáil an iompair.

Arna dhéanamh i Lucsamburg, an 21 Deireadh Fómhair 2024.

Thar ceann na Comhairle

An tUachtarán

NAGY I.